

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

NEB
NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA

SZVERLE PÉTER, DR.

Anyja neve: SZIKOR MARGIT
Apja neve: SZVERLE PÉTER
Születési idő: 1930. FEBRUÁR 16.
Születési hely: OROSHÁZA

VÉGZETTSÉGEK

Eredeti foglalkozás/végzettség	tisztviselő
2 gimnázium	
BM Idegen Nyelvi Főiskola (1,5 év)	1956
Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem	1963

RENDFOKOZATOK

áv. alhadnagy	1951
áv. törzsőrmester	1955
r. főhadnagy	1961

BEOSZTÁSOK

Budapesti Rendőr-főkapitányság Politikai Nyomozó Főosztály Vizsgálati Alosztály	vizsgáló	1957
BM II/8-b (Belsőreakció-elhárító Vizsgálati) Alosztály	vizsgáló	1958
BM II/8-a (Kémelhárító Vizsgálati) Alosztály	vizsgáló	1960
BM III/II-3-a Alosztály	operatív beosztott	1964
Leszerelt		1965

KITÜNTETÉSEK

Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem	1957
-------------------------------------	------

KARRIER

1951-től teljesített szolgálatot a Belügyminisztérium állományában, a Belső Karhatalomnál volt, majd 1955-ben elkezdte a BM Idegen Nyelvi Főiskoláját, de a forradalom kitörése megakadályozta, hogy be tudja fejezni tanulmányait.

1956. október 23. és 26. között a Dzerzsinszkij Tiszti Iskola épületében tartózkodott, majd október 30-ig a Budapest XI. kerületi pártbizottságon volt. Ezután a lakására ment, s decembertől a BM Forradalmi Karhatalmi Ezred állományában teljesített szolgálatot. Fegyveresen vett részt a forradalom leverésében, majd 1957 februárjában átvezényelték a Vizsgálati Osztályra. Egy 1958-ban készített minősítésében így értékelték:

„Az ügyek vizsgálatánál következetes, szívsós a munkában. Magatartása az őrizetessekkel szemben osztályharcos. Kihallgatási módszerében még vannak hibák. Az egyes őrizetessek személyi tulajdonságait, gyenge vagy erős pontjait nem eléggé igyekszik megismerni. Így az őrizetessek kihallgatásánál részéről alkalmazott taktika, vizsgálói magatartás bizonyos fokig mechanikus.” A két évvel később készített jellemzése szerint:

„A közelmúltig zömében ellenforradalmi ügyekben dolgozott. Ezen ügyek vizsgálatánál széles körű ismeretséget szerzett Budapest különböző területén tevékenykedő ellenforradalmi csoportokról. Igen eredményes munkát végzett több ügy feldolgozásában. Példaként lehet megemlíteni Baka Lajos és társai, valamint ehhez kapcsolódó Strausz Károly és társai ügy vizsgálatát. Ezen munkájáért jutalomban is részesült. A kihallgatás módszereiben is fejlődött, de esetenként szükségtelen merevség, bizonyos sablonosság még mindég tapasztalható a módszerek alkalmazásánál. Több esetben előfordult, hogy a gyanúsított kihallgatásáról, még az első kihallgatásról sem vett fel jegyzőkönyvet. Ezzel kapcsolatban az a szemlélete, csak akkor veszi fel a vallomást jegyzőkönyvbe, ha a feltett kérdésekre az őrizetes olyan vallomást tesz, amely beismerő. Ily módon végzett kihallgatás lényegileg törvénytörő. Az ezzel kapcsolatos bírálatot nem igen fogadta el. Ismeri Pártunk büntetőpolitikáját, azonban a végrehajtását nehezen fogadja el, problémázik ezzel kapcsolatban.”

1964-ben benyújtotta leszerelési kérelmét, a polgári életben könyvvizsgálóként kívánt elhelyezkedni.

A megtorlás során – többek között – az alábbi ügyek vizsgálatában vett részt:

Wittner Mária és társai,

Királyhegyi Kálmán ügye,

XX. kerületi forradalmárok (Baka Lajos, Strausz Károly) ügye,

Fejes Sándor ügye,

Angyal István és társai,

Szabó Pál és társai,

Kálmán Béla hadnagy és társai.

FORRÁSOK

ÁBTL 2.8.1. 5559. Dr. Szverle Péter